

Ders : 181**Konu : PEYGAMBERİMİZİN Hz. HATİCE ile EVLİLİĞİ ve ÇOCUKLARI**

HZ. HATİCE İLE EVLİLİK

Peygamberimiz (s.a.v.) ticarete yeteneği, dürüstlüğü ve güzel ahlakıyla tanındı. Bu nedenle Mekkeliler O'na; **“Muhammedü'l-Emîn”** (her konuda güvenilir kişi) diyorlardı. Bu sebeple Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

التَّاجِرُ الصَّدُوقُ الْأَمِينُ مَعَ النَّبِيِّ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ

“Özü sözü doğru olup kendisine güvenilen ticaret ehli; peygamberler, siddıklar ve şehitlerle beraber haşrolunacaktır.”¹

Peygamberimiz (s.a.v.)'in bu yüksek ahlakı, Kureyş'in zengin ve ticaretle uğraşan kadınlarından Hz. Hatice'nin dikkatini çekmişti. Hz. Hatice, Hz. Muhammed (s.a.v.)'e ticarî ortaklık teklif etti. Peygamberimiz (s.a.v.) Hz. Hatice'nin kölesi Meysere ile ticaret kervanının başında Çereş'e² gitmiş ve beklenenin çok üzerinde bir kazanç elde ederek dönmüştü. Hakim, Cabir (r.a.)'den şöyle dediğini rivayet etmiştir:

“Hatice (r.a.), Peygamber (s.a.v.)'i her bir seferi bir dişi deve mukabilinde olmak üzere ücretle iki defa Çereş'e ticarete gönderdi.”³

Muhammed (s.a.v.) iyi bir kazançla Mekke'ye dönmüştü. Ayrıca Meysere, yolculuk esnasında; güneşin sıcaklığı bastırıldığı zaman, Peygamberimiz (s.a.v.)'i iki meleğin gölgelediğini görmüş, O'nun güzel ahlakına, eminliğine ve temizliğine şahit olmuştu.

Meysere, bütün bunları döndüğünde Hz. Haticeye anlatmıştı. Hatta Hz. Hatice de Peygamber (s.a.v.)'i Mekke'de iki meleğin gölgelediğini görmüştü.⁴

Muhammed (s.a.v.)'in dürüstlük, emniyet ve gayreti Hz. Hatice'yi fazlasıyla memnun etmişti. Böyle güvenilir ve dürüst bir yardımcıya her zaman ihtiyacı vardı. Aracılar yoluyla Hz. Muhammed (s.a.v.)'e evlilik teklif etti. Peygamberimiz (s.a.v.) de bu teklifi kabul etti.

Hz. Hatice; Mekke'li, zengin, güzel, soylu, şeref ve onur sahibi bir kadındı. 40 yaşında idi. Kureyş kabilesinin Esed Oğulları kolundan idi. Öğrenim görmüş, yüksek ahlaklı bir kadındı. Bu özelliği sebebiyle cahiliyye döneminde **“Tâhire”**(temiz ve iffetli kadın); sonra da **“Haticetü'l-Kübrâ”**(büyüklük örneği Hatice) olarak tanınmıştı.

Hz. Hatice, Kâinatın Efendisini çocukluğundan beri tanıyordu. Ticaret mallarının başında Şam'a göndermesi ise O'nu daha da yakından tanımasına vesile olmuştu.

1 Tirmizî, Büyû, 4

2 Çereş, halen Ürdün'ün kuzeyinde bulunan bir şehrin (Şam) çarşısına verilen isimdir.

3 el-Müstedrek, 3/182

4 İslam Tarihi, M. Asım Köksal, C.12, sh.101

Dul olan Hz. Hatice o sırada, Kureyş kadınları arasında soy sop, şeref ve zenginlik bakımından en üstün mevkiye sahip bulunuyordu. Aynı zamanda, Cenab-ı Hak pek az kadına nasip olacak bir güzelliği de kendisine ihsan etmişti. Hem soylu, hem şerefli ve hem de zengindi. Kureyşliler böyle şeyler için çok hırslı idiler.⁵

Daha önce bütün Kureyş büyüklerinin evlenme teklifini reddeden ve adeta evlenmek fikrini zihninden atmış bulunan Hz. Hatice, bu eşsiz insanla daha yakından tanışınca, bu fikrinden vazgeçti.

Evlenme teklifi, bizzat Hz. Hatice'den geldi. İffet ve namusunu koruması sebebiyle Câhiliyye devrinde bile tertemiz kadın manasına gelen “Tâhire” lakabıyla anılan Hz. Hatice'den.

Teklifi getiren, Hz. Hatice'nin yakın arkadaşı Münye kızı Nefise ile Peygamberimiz arasında şu konuşma geçti:

- “Ey Muhammed! Seni hangi şey evlenmekten alıkoyuyor?”
- “Elimde evlenecek kadar para yok!”
- “Eğer bu temin edilse ve sen, mala, güzelliğe, şeref ve denklığe çağrılсан icabet eder misin?”
- “Kimdir bu?”
- “Hüveylid'in kızı Hatice...”
- “Ama, bu nasıl olabilir?”
- “Orasını ben bilirim!”
- “O halde, dediğini yaparım.” dedi. Hemen gidip Hatice'ye durumu bildirdi.

Hz. Hatice'nin sonsuz memnuniyeti, yüzündeki tebessümlerden okunuyordu. Nefise'yle birlikte sevinç ve memnuniyetlerini yaşadıkdan sonra, Peygamberimiz (s.a.v.)'e haber göndererek:

“Ey amcam oğlu! Sen, benim akrabam olduğun,⁶ kavmin içinde şerefli, emniyetli, güzel huylu, doğru sözlü bulunduğun için seninle evlenmeyi arzu ediyorum!” dedi.⁷

Teklifi alan Efendimiz, durumu amcası Ebû Tâlib'e bildirdi. Ebû Tâlib, teklifi tahkik etti. Hz. Hatice'nin böyle bir evliliği arzu ettiğini, bizzat kendisinden öğrendi.

Düğün merasiminin tarihi, bizzat Hz. Hatice tarafından tespit edildi. Merasim de onun evinde yapılacaktı. Tespit edilen tarihte, Resûl-i Ekrem Efendimiz, amcaları, halaları ve Hâşimoğullarının ileri gelenlerinden bazılarıyla birlikte Hz. Hatice'nin evine geldi. Düğün merasimi için gereken her şey, bizzat Hz. Hatice tarafından temin edilmişti. Koyunlar kesilmiş, yemekler hazırlanmıştı. Yemekler yendikten sonra, âdet olduğu üzere sıra, iki taraf büyüklerinin konuşmasına geldi. Hz. Hatice'nin babası, Ficar Harbi'nde ölmüştü. Bu sebeple onu temsilen merasime amcası Amr b. Esed katılmıştı.

Geleneğe göre, ilk konuşmayı yapmak üzere Ebû Tâlib ayağa kalktı ve şöyle dedi:

“Allah'a hamdolsun ki bizi, İbrahim'in zürriyetinden, İsmail'in sulbünden, Maad'ın mâdeninden, Mudar'ın aslından vücuda getirdi. Bundan sonra, asıl maksada gelir ve derim ki:

⁵ Siret-i İbn Hişam, C.1, sh.251

⁶ Hz. Hatice'nin soyu baba tarafından, Peygamberimiz'in baba tarafından soyu ile birleştiği gibi, annesi tarafından da soyu yine Resûl-i Ekrem Efendimiz'in baba tarafından dedesi olan Lüey'de birleşir.

⁷ a.g.e. M. Asım Köksal, c.12, sh.102

“Kardeşimin oğlu Muhammed b. Abdullah ki, akrabanız olduğu malûmunuzdur. Onunla Kureyş’ten hiçbir genç tartılamaz, ölçülemez! Bu, şeref ve asâletçe, akıl ve faziletçe onların hepsinden üstün gelir!

“Gerçi, malı azdır. Fakat mal dediğin nedir ki? Geçici bir gölge, bir perde, alınır verilir iğreti bir şey! Allah’a yemin ederim ki bundan sonra onun mertebesi daha da büyüyecek, daha da yükselecektir! Şimdi o sizden, kızınız Hatice’yi zevceliğe istemekte, mehir olarak da yirmi erkek deve vermeyi taahhüd etmektedir.”

Ebû Tâlib konuşmasını bitirince de, Hz. Hatice’nin amcasının oğlu Varaka b. Nevfel ayağa kalktı ve şöyle konuştu:

“Allah’a hamdolsun ki bizi de, anlattığın gibi yarattı; saydıklarından daha fazlasıyla bize üstünlük verdi. Biz de sizinle hısımlık kurmak ve şereflenmek istiyoruz! Ey Kureyş topluluğu! Şahit olunuz ki ben, Hüveylid’in kızı Hatice’yi, şu kadar mehirle Muhammed b. Abdullah’la evlendirdim!”

Varaka b. Nevfel konuşmasını bitirdikten sonra, Ebû Tâlib, Hz. Hatice’nin amcası Amr b. Esed’in de muvafakatını istedi. Amr da ayağa kalkarak, “Ey Kureyş topluluğu! Şahit olunuz ki ben de Muhammed b. Abdullah’a Hüveylid’in kızı Hatice’yi nikâladım!” diye konuştu.

Böylece, Efendimiz ile Kureyş kadınlarının, neseb, şeref ve zenginlik bakımından en üstünü bulunan Hüveylid’in kızı Hz. Hatice-i Kübra (r.a.)’nın nikâhları kıyılmış oldu. Peygamberimiz (s.a.v.) Hz. Hatice’ye mehir olarak 20 deve verdi.⁸

Bundan sonra Resûl-i Ekrem Efendimiz, Hatice-i Kübra (r.a.)’ı alarak Ebû Tâlib’in evine geldi. Burada velime, yani düğün cemiyeti yaptı; iki deve kestirerek halka yemek ziyafeti verdi.

Ebû Tâlib de, bu mesut hadisenin hatırı için develer kestirdi ve halka yemekler yedirdi. Sonra da, Peygamberimizle âilesini evine davet etti.

Mukaddes genç adam yirmibeşinde;
Hadicetü’l-Kübra kırkına doğru.
Beni alırlar mı? Ona bir soru...
Kâinat Fahrî’nin cevabı: Evet!
Halkalandı Kureyş; meclis, ziyafet.
Bütün Mekke ünlü günün peşinde.

N. Fazıl Kısakürek

Efendimiz ile ona ilk hanım olma şerefini kazanmış bulunan Hz. Hatice, Ebû Tâlib’in evinde ancak birkaç gün kaldılar. Sonra tekrar Hz. Hatice’nin evine döndüler. Kâinatın Efendisi Peygamberimiz, kendisine “Hatice-i Kübra” dediği bu asil ve tâhire kadın, hayatta olduğu müddetçe başka bir kadınla evlenmedi.⁹ Resûlullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

نَسَائِهَا مَرِيْمٌ، وَخَيْرُ نَسَائِهَا خَدِيْجَةٌ

“(Ahiretin en hayırlı kadını Meryem’dir. (Dünyanın) en hayırlı kadını ise Hatice’dir.”¹⁰

8 a.g.e. Safiyürrahman Furi, sh.67

9 a.g.e. İbn Hişam, C.1, sh.253

10 Buhârî, Menâkıb-ı Ensâr 20; Müslim, Fezâilü’s-Sahabe 69

Resûlullah (s.a.v.) Hz. Hatice'yle evlendikten sonra, onun servetini ticarete kullandı ve bir derece genişliğe kavuştu.

Herkes Allah'ın Resûlüne düşman iken, ona dost elini uzatan, Hz. Hatice idi. Her türlü ızdırap ve sıkıntı karşısında kendisini teselli eden, yine o idi. Herkesin ona arka çevirdiği bir zamanda yanibaşından ayrılmayan, yine o idi.

Resûlullah (s.a.v.), Hz. Hatice'nin, hayırseverliğini ve kendisine yaptığı büyük yardımı her zaman anardı. Hatta Hz. Aişe validemiz onu kıskanarak:

“Peygamber (s.a.v.)’in hanımları arasında Hatice’yi kıskandığım kadar hiçbir hanımını kıskanmış değilim. (Halbuki) benimle evlenmeden önce o vefat etmişti.”¹¹ demiştir.

Peygamberimiz (s.a.v.)’in Hz. Hatice ile evliliği 25 yıl sürdü. Bu evlilikten ikisi erkek, dördü kız olmak üzere 6 çocukları dünyaya geldi. Kızlarının adı; Zeynep, Rukiyye, Ümmü Gülsüm ve Fâtıma’dır. Erkek çocuklarının adı ise, Kâsım ve Abdullah’tır.¹²

Peygamberimiz (s.a.v.)’in, İslâm’a giren Mısırlı nikâhlısı Maria (r.a.)’dan da İbrâhîm isimli bir çocuğu dünyaya gelmiştir.¹³ Resûlullah (s.a.v.)’in erkek çocukları küçük yaşta iken vefat etmişler, kızları ise Efendimiz (s.a.v.)’in risalet dönemine ulaşmış ve hepsi İslam’la şereflenip Müslüman oldular ve Medineye hicret ettiler.¹⁴ Hz. Fâtıma (r.a.) dışındakiler, Peygamberimiz (s.a.v.)’den önce vefat ettiler. Hz. Fâtıma (r.a.) ise, Peygamberimiz (s.a.v.)’den altı ay sonra vefat etti.

Alınacak Dersler:

1. Mü’min, emin insan demektir. Çünkü onun peygamberi “Muhammedü’l-Emin”dir.
2. Mü’min aldanan ve aldatan değildir. Ticaretinde, bütün beşeri münasebetlerinde Resûlullah (s.a.v.)’i örnek almalıdır. O, şöyle buyurmuştur: *“Tüccârlar kıyâmet günü kabirlerinden fâcirler(günahkârlar olarak) kalkacaklardır. Ancak Allah’ı sayan, iyilik yapan ve doğru olanlar müstesnâ...”*¹⁵
3. Evliliklerde eş seçimine dikkat edilmeli. Edepli, ahlaklı, iffetli eşler tercih edilmelidir.

Not: Bu hafta;

1. Peygamberimiz (s.a.v.)’in: *“Özü sözü doğru olup kendisine güvenilen ticaret ehli; peygamberler, siddıklar ve şehitlerle beraber haşrolunacaktır.”* hadisini manasıyla birlikte ezberleyelim.
2. Bu dersi bir grup arkadaşımızla da işleyelim.

11 Fethu’l-Bâri, İbn Hacer el-Askalâni, c.7, sh.490

12 Abdullah, Tayyib ve Tahir lakaplarıyla da çağrılırdı.

13 a.g.e. İbn Hişam, C.1, sh.253

14 a.g.e. İbn Hişam, C.1, sh.253

15 Tirmizî, Büyû , 4; İbn Mâce, Ticâret, 3

